

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 21.9.2012 r.
COM(2012) 530 final

2012/0260 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
zmieniająca dyrektywę Rady 2001/110/WE odnoszącą się do miodu

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Wniosek dotyczący zmiany dyrektywy 2001/110/WE odnoszącej się do miodu¹ ma na celu, co następuje:

- a) dostosowanie przysługujących obecnie Komisji uprawnień wykonawczych do przepisów zawartych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz
- b) wyraźne sprecyzowanie statusu pyłku jako komponentu szczególnego dla miodu a nie jako składnika miodu, dokonane w kontekście wyroku Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-442/09² i bez uszczerbku dla stosowania rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy³ do miodu zawierającego pyłek zmodyfikowany genetycznie.

Podstawa i cele wniosku

- (a) Celem wniosku jest z jednej strony dostosowanie przysługujących obecnie Komisji uprawnień wykonawczych określonych w dyrektywie 2001/110/WE do wprowadzonego art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) rozróżnienia na przekazane uprawnienia i uprawnienia wykonawcze, a z drugiej strony powierzenie Komisji dodatkowych przekazanych uprawnień.

W Traktacie rozróżnia się przekazane Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów o charakterze nieustawodawczym o zasięgu ogólnym, które uzupełniają lub zmieniają niektóre, inne niż istotne, elementy aktu ustawodawczego, jak przewidziano w art. 290 ust. 1 Traktatu (akty delegowane), oraz powierzone Komisji uprawnienia do przyjęcia jednolitych warunków wykonywania prawnie wiążących aktów Unii, jak przewidziano w art. 291 ust. 2 Traktatu (akty wykonawcze). W przypadku aktów delegowanych prawodawca przekazuje Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów quasi-ustawodawczych. W przypadku aktów wykonawczych kontekst jest bardzo odmienny. Za wdrażanie prawnie wiążących aktów Unii Europejskiej odpowiedzialne są co prawda państwa członkowskie. Jeżeli jednakże stosowanie danego aktu ustawodawczego wymaga ustanowienia jednolitych warunków jego wykonywania, Komisja jest uprawniona do przyjęcia odpowiednich aktów. Dostosowanie dyrektywy 2001/110/WE do nowych przepisów Traktatu jest wynikiem omówionego wyżej rozróżnienia.

¹ Dz.U. L 10 z 12.1.2002, s. 47.

² Sprawa C-442/09, wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 6 września 2011 r. (wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Niemcy)) — Karl Heinz Bablok i in. przeciwko Freistaat Bayern, Dz.U. C 311 z 22.10.2011, s. 7.

³ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

Również w kontekście przeglądu przekazania uprawnień powierzonych Komisji po wejściu w życie Traktatu z Lizbony przepisy wspomnianej wyżej dyrektywy przeanalizowano ponadto pod kątem ewentualnej konieczności powierzenia dodatkowych uprawnień w ramach omówionego podziału wprowadzonego Traktatem.

- (b) W następstwie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym na podstawie art. 234 TWE złożonego przez Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (sprawa C-442/09) Trybunał Sprawiedliwości wydał wyrok, w którym określa miód jako składnik w rozumieniu art. 6 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych⁴. Wnioski Trybunału opierały się na analizie przedłożonych mu faktów, zgodnie z którymi obecność pyłku w miodzie jest głównie wynikiem działań samego pszczelarza polegających na dokonywanym przez niego odwirowywaniu w celu zebrania miodu. Tymczasem pyłek dostaje się do ula wyłącznie dzięki działalności pszczół. W rzeczywistości pyłek znajduje się w miodzie niezależnie od odwirowywania dokonywanego przez pszczelarza celem zebrania miodu. Wydaje się zatem konieczne uściślenie w dyrektywie 2001/110/WE, że pyłek jest naturalnym komponentem miodu, a nie jego składnikiem. Uściślenie to nie stanowiłoby jednak przeszkody w stosowaniu rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 do miodu zawierającego pyłek zmodyfikowany genetycznie⁵, a w szczególności nie naruszałoby wniosków Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którymi miód zawierający pyłek zmodyfikowany genetycznie może być wprowadzany do obrotu jedynie w przypadku, gdy jest on objęty zezwoleniem wydanym zgodnie ze wspomnianym rozporządzeniem.

W świetle powyższych rozważań przygotowano projekt wniosku zmieniającego dyrektywę 2001/110/WE.

Kontekst ogólny

W art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) wprowadzono rozróżnienie na dwa rodzaje aktów wydawanych przez Komisję:

- Zgodnie z art. 290 TFUE prawodawca może „przekazywać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów o charakterze nieustawodawczym o zasięgu ogólnym, które uzupełniają lub zmieniają niektóre, inne niż istotne, elementy aktu ustawodawczego”. Akty prawne przyjęte w ten sposób przez Komisję określone są w terminologii stosowanej w Traktacie mianem „aktów delegowanych” (art. 290 ust. 3).
- Zgodnie z art. 291 TFUE państwa członkowskie „przyjmują wszelkie środki prawa krajowego niezbędne do wprowadzenia w życie prawnie wiążących aktów Unii”. W aktach tych powierza się Komisji uprawnienia wykonawcze, jeżeli konieczne są jednolite warunki ich wykonywania. Akty prawne przyjęte

⁴ Dz.U. L 109 z 6.5.2000, s. 29.

⁵ Po zmianie dyrektywy 2001/110/WE miód zawierający pyłek zmodyfikowany genetycznie będzie bowiem nadal objęty zakresem art. 3 ust. 1 lit. c) wspomnianego rozporządzenia jako „żywność wyprodukowana z GMO”.

przez Komisję w tym trybie określone są w terminologii stosowanej w Traktacie mianem „aktów wykonawczych” (art. 291 ust. 4).

W dyrektywie Rady 2001/110/WE nie stwierdza się wyraźnie, czy pyłek w miodzie jest składnikiem w rozumieniu art. 6 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2000/13/WE, czy też nim nie jest. W wyniku braku takiego uściślenia Trybunał Sprawiedliwości wydał w sprawie C-442-09 wyrok, w którym w oparciu o analizę faktów mu przedłożonych uznaje, że pyłek jest w miodzie „składnikiem” w rozumieniu art. 6 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2000/13/WE (pkt 79 wyroku). Jedną z konsekwencji wyroku jest to, że stosuje się określone w dyrektywie 2000/13/WE przepisy dotyczące etykietowania odnoszące się do składników, a w szczególności obowiązek podania na etykiecie produktu wykazu składników (art. 3 ust. 1 pkt 2). Ponieważ pyłek występuje w miodzie w sposób naturalny i dostaje się do ula w wyniku działalności pszczół niezależnie od działań pszczelarza, w dyrektywie 2001/110/WE należy wyraźnie nadmienić, że pyłek w miodzie nie jest składnikiem w rozumieniu art. 6 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2000/13/WE, ale komponentem. Fakt, że miód jest substancją naturalną, produkowaną przez pszczoły miodne, do której nie można dodawać żadnych składników, znajduje odzwierciedlenie w normie Kodeksu Żywnościowego dotyczącej miodu⁶.

Niniejsza zmiana nie zmieni wniosków Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-442/09, zgodnie z którymi miód zawierający pyłek zmodyfikowany genetycznie objęty jest zakresem rozporządzenia (WE) nr 1829/2003. Po zmianie dyrektywy 2001/110/WE miód zawierający pyłek zmodyfikowany genetycznie będzie bowiem nadal objęty zakresem art. 3 ust. 1 lit. c) wspomnianego rozporządzenia jako „żywność wyprodukowana z GMO”.

Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek

Do niniejszego dostosowania przepisów stosuje się art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

W art. 6 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2000/13/WE termin „składnik” oznacza „każdą substancję, w tym dodatki i enzymy, użytą przy wytworzeniu lub przygotowywaniu środka spożywczego i nadal obecną w produkcie gotowym, nawet w zmienionej formie”.

Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii

Nie dotyczy.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

Nie zaistniała potrzeba konsultacji z zainteresowanymi stronami ani skorzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych, ani przeprowadzenia oceny skutków odnośnie do dostosowania powierzonych Komisji uprawnień wykonawczych do TFUE, jako że

⁶ CODEX STAN 12-1981.

projekt jest kwestią międzyinstytucjonalną, wynikającą z wejścia w życie Traktatu z Lizbony.

Odnosnie do natury pyłku w miodzie powszechną wykładnią przyjętą przed wyrokiem było, że pyłek – z przyczyn wymienionych wyżej – jest komponentem miodu, a nie jego składnikiem w rozumieniu art. 6 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2000/13/WE. W wyniku tego nie uznawano, by przepisy dotyczące etykietowania stosowane do składników, określone w dyrektywie 2000/13/WE (m.in. wykaz składników), miały zastosowanie do miodu. Celem proponowanej zmiany dyrektywy odnoszącej się do miodu jest uściślenie, że pyłek nie jest składnikiem miodu. W odniesieniu do stosowania przepisów dotyczących etykietowania określonych w dyrektywie 2000/13/WE zmiana ta skutkować zatem będzie powrotem do sytuacji sprzed wyroku, bez uszczerbku dla stosowania rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 do miodu zawierającego pyłek zmodyfikowany genetycznie. W wyniku tego nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek istotnych zmian dotykających zainteresowane strony, w związku z czym nie przeprowadzono oceny skutków

Komisja przeprowadziła szereg konsultacji z państwami członkowskimi – w szczególności w ramach Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt; z zainteresowanymi stronami (w tym ze zrzeszeniami pszczelarzy czy organizacjami pozarządowymi) – w szczególności w ramach Grupy Doradczej ds. Łańcucha Żywnościowego oraz Zdrowia Zwierząt i Roślin; oraz z państwami trzecimi na spotkaniach, które po wydaniu wyroku zorganizowano specjalnie celem omówienia tego zagadnienia, a także na różnych forach w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO).

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Krótki opis proponowanych działań

Określenie przekazanych uprawnień oraz uprawnień wykonawczych, które powinny zostać powierzone Komisji w odniesieniu do dyrektywy 2001/110/WE, a także ustanowienie odpowiedniej procedury przyjmowania tego aktu w nowym kontekście prawnym wynikającym z wejścia w życie art. 290 i 291 TFUE.

Uściślenie, że pyłek w miodzie nie jest składnikiem w rozumieniu art. 6 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

Podstawa prawna

Artykuł 43 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Zasada pomocniczości

Niniejszy wniosek jest przedmiotem kompetencji dzielonych UE i państw członkowskich. Ze względu na techniczny charakter proponowanej zmiany (dostosowanie przepisów w odniesieniu do powierzonych Komisji uprawnień wykonawczych i uściślenie statusu pyłku) projekt nie zmienia podziału kompetencji między UE a państwami członkowskimi, jak określono w zmienianych przepisach, i z tego powodu jest zgodny z zasadą pomocniczości.

Zasada proporcjonalności

Celem przyświecającym projektowi jest sprecyzowanie przepisów UE polegające na stwierdzeniu, że pyłek nie jest w miodzie składnikiem, a komponentem, aby w ten sposób odpowiednio oddać w przepisach naturalne pochodzenie i naturalną obecność pyłku w miodzie. W tym kontekście projekt wprowadza w dyrektywie odnoszącej się do miodu ograniczoną zmianę natury technicznej, która nie wykracza poza zakres konieczny do osiągnięcia wspomnianego celu. Nie ma innych sposobów osiągnięcia wyżej wymienionego celu niż zmiana przepisów UE, jeśli uwzględnić wyrok Trybunału Sprawiedliwości, w którym zawarta jest wykładnia obecnych przepisów UE.

Dostosowanie przysługujących obecnie Komisji uprawnień wykonawczych przewidzianych w dyrektywie 2001/110/WE do przepisów zawartych w TFUE wynika zaś z przyjęcia Traktatu z Lizbony, a zatem jest zgodne z zasadą proporcjonalności.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**zmieniająca dyrektywę Rady 2001/110/WE odnoszącą się do miodu**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁷,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W następstwie wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 6 września 2011 r. w sprawie C-442/09⁸ pyłek w miodzie należy uznać za składnik w rozumieniu dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych⁹. Wyrok Trybunału opierał się na rozważaniach opartych na przedstawionych mu faktach, zgodnie z którymi obecność pyłku w miodzie wynika głównie z odwirowywania dokonanego przez pszczelarza celem zebrania miodu. Tymczasem pyłek dostaje się do ula wyłącznie w wyniku działalności pszczół i występuje w miodzie w sposób naturalny niezależnie od odwirowywania dokonywanego przez pszczelarza celem zebrania miodu. Z tego powodu konieczne jest, by – bez uszczerbku dla stosowania rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy¹⁰ do zmodyfikowanego genetycznie pyłku w miodzie – uściślić, że w miodzie, który jest substancją naturalną nie zawierającą składników, pyłek jest komponentem, a nie składnikiem w rozumieniu dyrektywy 2000/13/WE. Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę Rady 2001/110/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnoszącą się do miodu¹¹.

⁷ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁸ Dz.U. C 311 z 22.10.2011, s. 7.

⁹ Dz.U. L 109 z 6.5.2000, s. 29.

¹⁰ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

¹¹ Dz.U. L 10 z 12.1.2002, s. 47.

- (2) W dyrektywie 2001/110/WE powierza się Komisji uprawnienia w zakresie wykonania niektórych jej przepisów. W następstwie wejścia w życie Traktatu z Lizbony uprawnienia te należy dostosować do art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Traktat). Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednocześnie, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (3) Aby zapewnić jednolite stosowanie przepisów, Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu celem przyjęcia metod umożliwiających weryfikację zgodności miodu z przepisami dyrektywy 2001/110/WE.
- (4) Załączniki do dyrektywy 2001/110/WE zawierają elementy techniczne, które będą być może musiały zostać dostosowane lub zaktualizowane dla uwzględnienia zmian w odpowiednich normach międzynarodowych. W dyrektywie tej nie powierza się Komisji odpowiednich uprawnień koniecznych do szybkiego dostosowania lub aktualizacji wspomnianych załączników, tak by uwzględniały one zmiany w normach międzynarodowych. Dlatego też, celem spójnego wykonania dyrektywy 2001/110/WE, Komisji należy ponadto powierzyć uprawnienie do dostosowania i aktualizacji załączników do tej dyrektywy celem uwzględnienia nie tylko postępu technicznego, ale także zmian w normach międzynarodowych.
- (5) W następstwie przyjęcia rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności¹², które ma zastosowanie do wszystkich etapów produkcji, przetwarzania i dystrybucji żywności i pasz na szczeblu unijnym i krajowym, ogólne przepisy unijne dotyczące środków spożywczych mają bezpośrednie zastosowanie do produktów objętych zakresem dyrektywy 2001/110/WE. W związku z tym Komisja nie musi już posiadać uprawnień do dostosowania przepisów tej dyrektywy do ogólnych przepisów unijnych dotyczących środków spożywczych. Przepisy, w których przekazuje się takie uprawnienia, należy zatem skreślić.
- (6) Dlatego, aby uwzględnić postęp techniczny i w stosownych przypadkach zmiany w normach międzynarodowych, Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu celem dostosowania lub aktualizacji charakterystyki technicznej odnoszącej się do opisów i definicji produktów w załącznikach do dyrektywy 2001/110/WE.
- (7) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2001/110/WE.
- (8) Ponieważ zmiany dotyczące dostosowania do Traktatu dotyczą wyłącznie uprawnień Komisji, państwa członkowskie nie muszą ich transponować,

¹² Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 2001/110/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 dodaje się punkt w brzmieniu:

„5. Pyłku, który jest naturalnym komponentem szczególnym dla miodu, nie uznaje się za składnik, w rozumieniu art. 6 ust. 4 dyrektywy 2000/13/WE, produktów określonych w załączniku 1 do niniejszej dyrektywy.”;

2) artykuł 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 6a celem określenia metod umożliwiających weryfikację zgodności miodu z przepisami dyrektywy. Do chwili przyjęcia takich metod państwa członkowskie wykorzystują celem weryfikacji zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy, o ile jest to możliwe, uznane międzynarodowo, podległe walidacji metody, takie jak metody zatwierdzone Kodeksem Żywnościowym.”;

3) artykuł 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 6a w celu zmiany charakterystyki technicznej w odniesieniu do nazw, opisów i definicji produktów w załączniku I oraz do kryteriów składu miodu w załączniku II, by uwzględnić postęp techniczny oraz, w stosownych przypadkach, zmiany w odpowiednich normach międzynarodowych.

Artykuł 6a

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 4 i 6, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia (...) r. (*Publications Office is to fill in the date of entry into force of this amending Act*)
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 4 i 6, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 4 i 6 wchodzi w życie, tylko jeśli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Parlament Europejski, lub jeśli, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;
- 4) skreśla się art. 7.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 1 pkt 1 najpóźniej do dnia [...] r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej art. 1 pkt 1 niniejszej dyrektywy.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący